

OLTERTERP, DE HERVORMDE SINT HIPPOLYTUSKERK

Geschiedenis en exterieur.

Het zo schilderachtig liggende kerkje in het groen is niet voor niets zo geliefd bij bruidsparen, een romantischer omgeving kun je je nauwelijks voorstellen! Toch bestonden de bossen nog niet toen het kerkje ca. 1415 gebouwd werd. Het zag er toen allemaal wat kaal uit, want het dorp werd omringd door onvruchtbare heide.

Het kerkje werd waarschijnlijk vernoemd naar een bisschop Sint Hippolytus, die rond 200 leefde te Rome. Het had nog geen toren, maar wel een klokkenstoel. Deze werd in 1744 vervangen door een kerktoren, deze kostte 500 gulden, zoals te lezen is op een gevelsteen aan de voorzijde hiervan. De toren werd bekroond door een spits en de muren zijn voorzien van dubbele, rondbogige gesloten, galmgaten.

De kerk zal in de loop der tijd wel wat kleine aanpassingen hebben gehad (zoals waarschijnlijk het trapgeveltje achter in de 18de eeuw), toch is haar uiterlijk niet veel veranderd. De kloostermoppen (oude friezen) zullen grotendeels nog die van 1414 zijn. De zijmuren vertonen een onregelmatig patroon van de spitsboogvensters, dit zullen aanpassingen zijn om meer licht in de kerk te krijgen. De rechte koorafsluiting heeft drie spitsboogramen (de middelste hoger) en een klein rond venster daarboven.

Interieur.

Wat een verrassing om hier binnen te komen! In de 50-er jaren kreeg het interieur een warmrode kleurstelling. En natuurlijk zien we geen altaar en beelden (ten tijde van de hervorming werd het interieur aangepast), maar daarentegen prachtig geschilderde rouwborden en een rijkgesneden kansel. In het koor, afgesloten door een hekwerk met vier houten gecanneleerde vazen, herinnert een halfronde Bremersteen met een kruis nog aan het Roomse verleden, deze zal uit de oude kerk afkomstig zijn. Het jaartal 1718 en de letters INRI zijn later op de steen aangebracht.

De preekstoel uit ca. 1780, wordt gestut door een adelaar. Op de kuippanelen zijn in fors reliëf de figuren gesneden van Mozes met de wetstafelen en de 4 evangelisten met hun symbolen: Mattheus met een engel, Markus met de leeuw, Lucas met de os en Johannes met de adelaar. Een bijzonder voorwerp aan de kansel is de originele koperen zandloperhouder met houten zandloper. Er is tevens een rijk geornamenteerde lezenaar. De rouwborden in de kerk werden gemaakt ter nagedachtenis aan; Pierius Lycklama à Nijeholt, † 1720, Hillegonda Ipkien van Boelens, † 1749, Rinske Lycklama à Nijehold, † 1750 en haar echtgenoot Mr. Ayzo van Boelens, † 1782, en Daniel de Block Lycklama à Nijeholt, † 1781. Het wapen van de Lycklama's toont een Franse lelie, een eikenstam waar nieuwe eikels uit spruiten op nieuw hout (nije holt) Het wapen van Boelens heeft een eikel, een vlasbloem en weer een eikel.

Op de grond liggen een aantal grafstenen van het geslacht Boelens uit de 17de en 18de eeuw. Deze familie is al vanaf de 16de eeuw nauw verbonden met Olterterp en met de kerk. Zij zorgde o.m. voor de aanleg van bossen rond Olterterp en regelde de bouw van de kerktoren.

Het orgel dateert van 1988, werd gemaakt door de orgelbouwers Gebr. Reil uit Heerde. Een Oostenrijkse houtsnijder, Moser, maakte aardig snijwerk van een harp, trompet, viool en engelenkopjes aan de voorkant. De dispositie van het orgel is:

Manuaal 1:

Holpijp 8 vt. bas en disc.
Prestant 8 vt. Dis.
Fluit oct.2 vt.

Manuaal 2:

Quintadeen 8 vt. bas en disc.
Fluit 4 vt.
Cornet
Vox Humana 8 vt bas en disc.

Pedaal

Sordun 16 vt.
Gedekt 8 vt. ged.tr.
Trompet 2 vt.
Pedaalkoppel 1 en 2.

Manuaalkoppel (uitgevoerd als schuifkoppel)

Tremulant (inliggend op het gehele orgel)

Forteklep in het dak.

E.W. G.v. Muijen-v. Maanen
2002.

Literatuur:

- Informatieblad in de St. Hippolytuskerk
  - S. ten Hoeve: Friese Preekstoelen, Leeuwarden 1980
  - S. ten Hoeve e.a. Kerken in Friesland, Baarn 1985.
- en informatie van de Stichting Alde Fryske Tsjerken.

